

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W III KWARTALE 2015 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, grudzień 2015 r.

Szanowni Państwo

Niniejsze opracowanie powstało w oparciu o wyniki ankiety badania statystycznego Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), realizowanego przez ankieterów statystycznych – pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Zgodnie z art. 12. ustawy o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz.U. 2012 nr 0 poz. 591), **ankieterzy statystyczni** wykonują czynności w imieniu i na rzecz statystyki publicznej.

Podstawowym zadaniem ankieterów jest pozyskanie, niemożliwych do uzyskania w innym trybie, kompletnych i rzetelnych informacji poprzez **przeprowadzenie wywiadu** bezpośredniego lub telefonicznego z osobami **w losowo wybranych** (na poziomie centralnym) **gospodarstwach** domowych i rolnych. Są to informacje dotyczące m.in.:

- pracujących, bezrobotnych, poszukujących pracy (niniejsze opracowanie na podstawie BAEL),
- dochodów, wydatków, w tym spożycia artykułów żywnościowych,
- warunków życia gospodarstw domowych, ubóstwa i społecznego wykluczenia,
- opinii społeczeństwa na temat sytuacji gospodarczej i finansowej kraju oraz możliwości oszczędzania,
- stanu wiedzy mieszkańców Polski na temat zdrowego trybu życia oraz przeciwdziałaniu chorobom i stosowania profilaktyki,
- korzystania z różnych form rekreacji i wypoczynku, w tym kultury,
- sytuacji edukacyjnej,
- hodowli zwierząt gospodarskich,
- zasiewów i zebranych plonów.

Wszystkie zebrane przez ankieterów dane objęte są **ściśle tajemnicą statystyczną** i wykorzystywane wyłącznie do wykonania zestawień zbiorczych i publikacji statystycznych, np. biuletynów, roczników statystycznych oraz obliczeń wskaźników niezbędnych do funkcjonowania gospodarki krajowej.

W związku z istotną rolą badań ankietowych w systemie badań statystycznych statystyki publicznej zwracam się do Państwa z prośbą o **udział i wsparcie udziału społeczeństwa** w badaniach statystyki publicznej.

Ankieterzy w czasie wizyty w wylosowanym mieszkaniu winni okazać **legitymację i upoważnienie** do wykonywanej pracy. Ich tożsamość można również potwierdzić w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy i jego Oddziałach u koordynatorów badań ankietowych pod numerami telefonów:

Bydgoszcz – 52 3669 333, 52 3669 408, 52 3669 482, 52 3669 389,

Inowrocław – 533 304 738,

Toruń – 56 6117 146,

Włocławek – 54 2356 457.

Uprzejmie proszę o wsparcie realizacji **zadań publicznych** nałożonych na polską statystykę publiczną i przychyłność wobec ankieterów. Państwa zyczliwe nastawienie pozwoli na efektywną realizację zadań oraz lepsze dostosowanie badań do potrzeb zgłaszanych przez użytkowników informacji statystycznych.

Z poważaniem

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

W. Zwara
Wioletta Zwara

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie urzędy statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2015 r. w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2014, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Wszelkie dane za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

Dane wstępne. Z uwagi na opóźnienia w opracowaniu danych demograficznych za II kwartał 2015 (spowodowanych wprowadzeniem przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nowego systemu rejestracji aktów stanu cywilnego) koniecznych do przygotowania mnożników uogólniających do BAEL, ponownie wykorzystane zostały dane demograficzne wg stanu w dniu 31.12.2014 r. W związku z tym — po skorygowaniu wag w oparciu o zaktualizowane szacunki demograficzne — prezentowane wyniki BAEL za III kwartał 2015 r. mogą ulec zmianie.

TABL. 1. Podstawowe wyniki BAEL (dotyczy osób w wieku 15 lat i więcej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2014 r.		II kwartał 2015 r.		III kwartał 2015 r.	
	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,2	56,5	54,9	55,8	55,2	56,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,7	51,9	51,0	51,6	50,9	52,4
Stopa bezrobocia w %	9,6	8,2	7,1	7,4	7,6	7,1
Aktywni zawodowo w tys.	912	17489	911	17267	918	17466
pracujący	823	16063	845	15986	847	16234
bezrobotni	88	1426	65	1281	70	1232
Bierni zawodowo w tys.	711	13480	747	13695	746	13496

Według badania BAEL w okresie lipiec-wrzesień 2015 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 918 tys. osób i było to o 6 tys. więcej niż w porównywalnym okresie 2014 r. i o 7 tys. więcej w stosunku do II kwartału 2015 r. (oznacza to wzrost odpowiednio o 0,7% i o 0,8%).

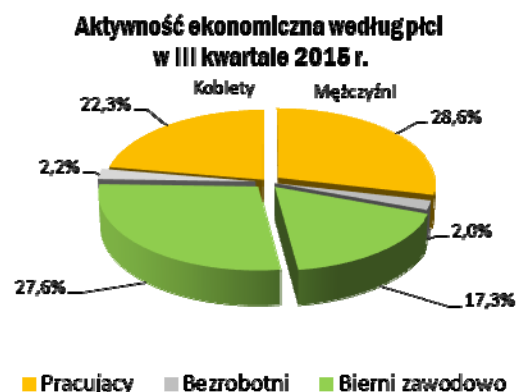
Aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,3% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (5,2% w III kwartale 2014 r. i 5,3% w poprzednim kwartale).

W stosunku do analogicznego okresu 2014 r. liczba pracujących zwiększyła się o 24 tys., tj. do poziomu 847 tys., a liczba osób bezrobotnych zmalała w tym czasie o 18 tys., tj. do poziomu 70 tys.

W III kwartale 2015 r. odnotowano 746 tys. osób **biernych zawodowo** (44,8% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), tj. o 35 tys. więcej niż w III kwartale 2014 r. i o 1 tys. mniej, niż w poprzednim kwartale. Osoby bierne zawodowo w kujawsko-pomorskim stanowiły 5,5% biernych zawodowo w kraju (rok wcześniej – 5,3%, a w II kwartale 2015 r. – 5,5%).

Aktywni zawodowo

Według badania BAEL w III kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zwiększyła się o 0,7% w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. (odnotowano spadek wśród mieszkańców miast o 4,7%, a wśród mieszkańców wsi – wzrost o 8,4%). W porównaniu z II kwartałem 2015 r. liczba aktywnych zawodowo wzrosła o 0,8% (w miastach zmalała o 0,6%, a na wsi wzrosła o 2,5%). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (54,8%; w kraju udział ten był wyższy – 61,0%).

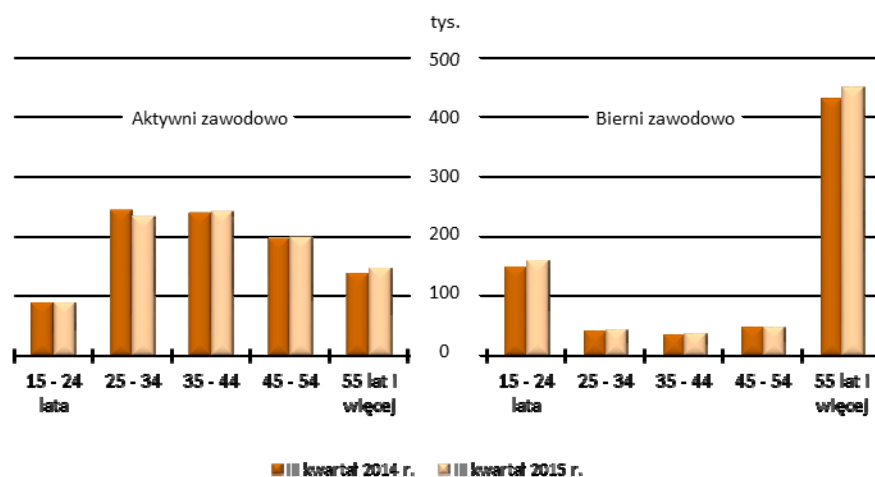

TABL. 2. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – III kwartał 2014 r.=100 B – II kwartał 2015 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach					w %		
III kwartał 2014 r.								
OGÓŁEM	1623	912	823	88	711	56,2	50,7	9,6
mężczyźni	773	515	470	45	258	66,6	60,8	8,7
kobiety	849	396	353	43	453	46,6	41,6	10,9
MIASTA	954	528	480	48	426	55,3	50,3	9,1
WIEŚ	669	383	343	40	286	57,2	51,3	10,4
II kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1658	911	845	65	747	54,9	51,0	7,1
mężczyźni	806	506	473	34	299	62,8	58,7	6,7
kobiety	852	404	373	31	448	47,4	43,8	7,7
MIASTA	953	506	473	32	447	53,1	49,6	6,3
WIEŚ	705	405	372	33	300	57,4	52,8	8,1
III kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1664	918	847	70	746	55,2	50,9	7,6
A	102,5	100,7	102,9	79,5	104,9	x	x	x
B	100,4	100,8	100,2	107,7	99,9	x	x	x
mężczyźni	797	510	476	34	287	64,0	59,7	6,7
A	103,1	99,0	101,3	75,6	111,2	x	x	x
B	98,9	100,8	100,6	100,0	96,0	x	x	x
kobiety	866	408	371	37	459	47,1	42,8	9,1
A	102,0	103,0	105,1	86,0	101,3	x	x	x
B	101,6	101,0	99,5	119,4	102,5	x	x	x
MIASTA	930	503	468	35	427	54,1	50,3	7,0
A	97,5	95,3	97,5	72,9	100,2	x	x	x
B	97,6	99,4	98,9	109,4	95,5	x	x	x
WIEŚ	734	415	379	36	319	56,5	51,6	8,7
A	109,7	108,4	110,5	90,0	111,5	x	x	x
B	104,1	102,5	101,9	109,1	106,3	x	x	x

Pośród 918 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 244 tys. osób, byli 35–44-latkowie – 26,6% ogólnej liczby aktywnych zawodowo (rok wcześniej 26,3%, a w II kwartale 2015 r. – 26,9%). Znaczącą grupę (234 tys.) stanowiły także osoby w wieku 25–34 lata – 25,5% ogólnej liczby (w analogicznych okresach odpowiednio 26,9% i 27,0%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2015 r. ukształtował się na poziomie 55,2%, tj. o 1,2 p. proc. niższym niż w kraju (o 1,0 p. proc. niższym niż w III kwartale 2014 r. i o 0,3 p. proc. wyższym niż w poprzednim kwartale). Wysokość współczynnika sytuuje województwo kujawsko-pomorskie na 9. miejscu w gronie 16 województw, za dolnośląskim (55,6%), a przed małopolskim (55,1%). Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (61,2%), a najniższą w zachodniopomorskim (52,1%). Mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 64,0% ogólnej liczby mężczyzn (rok wcześniej 66,6%, a w poprzednim kwartale 62,8%), a wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 47,1% (w porównywanych kwartałach odpowiednio 46,6% i 47,4%). W miastach współczynnik ten wyniósł 54,1% (wobec 55,3% rok wcześniej i 53,1% w poprzednim kwartale) i był niższy niż na wsi, gdzie osiągnął wartość 56,5% (wobec odpowiednio 57,2% i 57,4%).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (86,2%) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (24,7%) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. współczynnik w pierwszej z wymienionych grup zmalał o 0,8 p. proc., a w drugiej wzrósł o 0,3 p. proc. W stosunku do poprzedniego kwartału w pierwszej grupie współczynnik zmalał o 0,4 p. proc., a w drugiej wzrósł o 0,9 p. proc.

W województwie kujawsko-pomorskim wśród osób aktywnych zawodowo najwięcej, bo 30,3% ogólnej ich liczby, ukończyło zasadniczą szkołę zawodową (278 tys. osób); udział tej grupy w III kwartale 2014 r. wyniósł 30,6%, a w poprzednim kwartale – 30,8%. Najmniejszą grupę (60 tys. osób; 6,5% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywanych kwartałach odpowiednio 7,3% i 7,2% ogólnej liczby).

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 79,7%, (odnotowano spadek w stosunku do III kwartału 2014 r. o 0,1 p. proc. i taką samą wartość, jak w poprzednim kwartale). Z kolei na najniższym poziomie współczynnik ten ukształtował się wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym i wyniósł 18,0%, co oznacza spadek w stosunku do III kwartału 2014 r. o 1,8 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 0,9 p. proc.

TABL. 3. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
	w %		
OGÓŁEM	56,2	54,9	55,2
Osoby w wieku:			
15–24 lata	37,5	36,9	36,3
25–34	85,1	83,7	83,3
35–44	87,0	86,6	86,2
45–54	80,5	81,0	80,4
55 lat i więcej	24,4	23,8	24,7
produkcyjnym	73,8	73,0	72,0
15–64 lata	67,5	66,1	65,9
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	79,8	79,7	79,7
Policealnym i średnim zawodowym	67,9	65,3	67,7
Średnim ogólnokształcącym	54,3	52,7	52,2
Zasadniczym zawodowym	60,3	58,9	57,7
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	19,8	18,9	18,0

TABL. 4. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
III kwartał 2014 r.					
OGÓŁEM	1623	912	823	88	711
Wyższe	272	217	210	7	54
Policealne i średnie zawodowe	374	254	236	18	120
Średnie ogólnokształcące	175	95	81	14	80
Zasadnicze zawodowe	463	279	246	32	185
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	339	67	50	17	272
II kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1658	911	845	65	747
Wyższe	286	228	222	6	58
Policealne i średnie zawodowe	378	247	231	16	130
Średnie ogólnokształcące	167	88	81	6	79
Zasadnicze zawodowe	477	281	254	27	195
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	350	66	57	9	284
III kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1664	918	847	70	746
Wyższe	276	220	214	6	56
Policealne i średnie zawodowe	393	266	248	17	127
Średnie ogólnokształcące	180	94	86	8	86
Zasadnicze zawodowe	482	278	250	29	204
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	333	60	50	10	273

Pracujący

Według badania BAEL w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2015 r. osób **pracujących** było 847 tys., tj. 92,3% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 92,9% udziału*). Liczba pracujących zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. o 24 tys., a w odniesieniu do II kwartału 2015 r. – o 2 tys. Większość pracujących, czyli 468 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (55,3% udziału; *w kraju 61,1%*). Liczebność tej grupy zmalała o 2,5% w stosunku do III kwartału 2014 r., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 1,1%. Pracujących zamieszkałych na wsi było 379 tys., co oznacza wzrost odpowiednio o 10,5% i o 1,9%. W analizowanym kwartale 2015 r. mężczyźni stanowili 56,2% ogólnej liczby pracujących, a ich liczba (476 tys. osób) była wyższa o 1,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. i o 0,6% wyższa niż w II kwartale 2015 r. Liczba pracujących kobiet (371 tys. osób) zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2014 r. o 5,1%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem zmalała o 0,5%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (26,8% ogólnej liczby pracujących; wobec 27,0% w III kwartale 2014 r. i 27,3% w poprzednim kwartale) oraz 25–34-latkowie (25,9% ogólnej liczby pracujących; wobec odpowiednio 26,6% i 27,0%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 29,5% ogólnej liczby pracujących (w porównywanych okresach odpowiednio 29,9% i 30,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2015 r. wyniósł 50,9% (w kraju 52,4%), co oznacza wzrost o 0,2 p. proc. w porównaniu z III kwartałem 2014 r. i spadek o 0,1 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. *Wśród 16 województw kujawsko-pomorskie zajęło 11. miejsce pod względem wysokości omawianego wskaźnika, za województwami lubuskim i opolskim (po 51,5%), a przed lubelskim (50,8%). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie mazowieckim (57,5%), a najniższą w zachodniopomorskim (48,1%).* W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 59,7%, co w porównywanych okresach oznacza odpowiednio spadek o 1,1 p. proc. i wzrost o 1,0 p. proc.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35–44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 80,2% (odnotowano spadek o 0,2 p. proc.

w porównaniu z III kwartałem 2014 r. i o 1,4 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału). Natomiast najniższy wskaźnik zatrudnienia (23,0%) odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (w stosunku do porównywanych okresów odpowiednio wzrost o 0,1 p. proc. i o 0,5 p. proc.).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym i wyniósł 77,5%, co oznacza wzrost w porównaniu z III kwartałem 2014 r. o 0,3 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – spadek o 0,1 p. proc. Najniższy wskaźnik odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 15,0% (w stosunku do porównywanych kwartałów odpowiednio wzrost o 0,3 p. proc. oraz spadek o 1,3 p. proc.).

W III kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim w **sektorze prywatnym** pracowało 649 tys. osób, czyli 76,6% ogólnej liczby pracujących. Wśród osób pracujących w prywatnych przedsiębiorstwach 61,0% stanowili mężczyźni (61,9% w III kwartale 2014 r. i 61,1% w poprzednim okresie). Wśród 199 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 59,3%, stanowiły kobiety (odpowiednio 58,5% i 62,0% udziału).

TABL. 5. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	
	w %			
OGÓŁEM	50,7	51,0	50,9	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	27,9	31,1	29,9	
25–34	76,0	77,6	77,9	
35–44	80,4	81,6	80,2	
45–54	74,8	74,9	75,6	
55 lat i więcej	22,9	22,5	23,0	
produkcyjnym	66,6	67,8	66,4	
15–64 lata	60,9	61,4	60,9	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	77,2	77,6	77,5	
Policealnym i średnim zawodowym	63,1	61,1	63,1	
Średnim ogólnokształcącym	46,3	48,5	47,8	
Zasadniczym zawodowym	53,1	53,2	51,9	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	14,7	16,3	15,0	

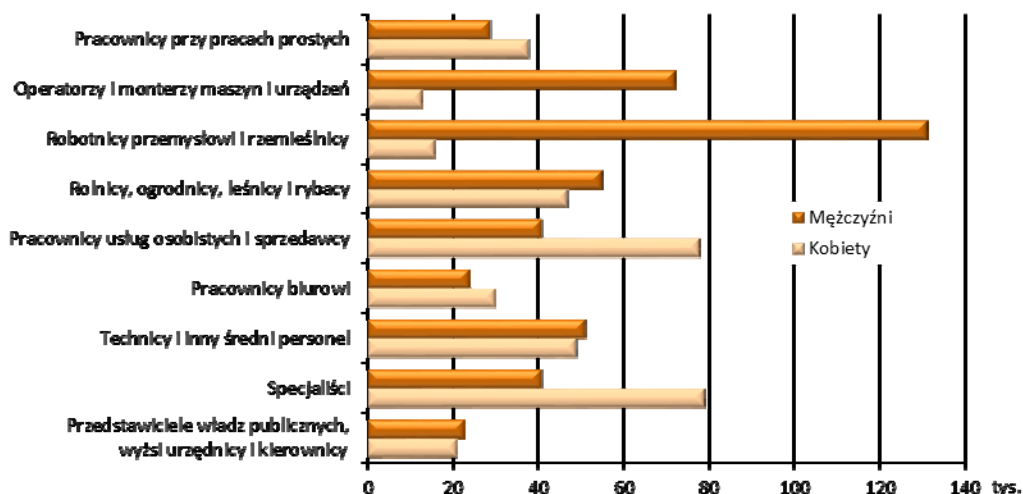
TABL. 6. Pracujący według statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2014 r.			II kwartał 2015 r.			III kwartał 2015 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	823	470	353	845	473	373	847	476	371
Sektor publiczny	195	81	114	187	71	116	199	81	118
Sektor prywatny	628	389	240	658	402	256	649	396	253
pracownicy najemni	447	276	171	476	287	189	478	291	187
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	159	106	52	158	109	48	151	99	52
pomagający członkowie rodzin	23	6	17	25	6	19	19	5	14

W okresie lipiec-wrzesień 2015 r. z pracy najemnej utrzymywało się 677 tys. osób (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogólnej liczby pracujących ukształtował się na poziomie 79,9% (77,9% w III kwartale 2014 r. i 78,5% w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 151 tys. osób, stanowiąc 17,8% ogólnej liczby pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio 19,3% i 18,7%).

Pracujący według płci i zawodów w III kwartale 2015 r.

Najliczniejszą grupę zawodową w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 147 tys. osób, czyli 17,4% ogólnej liczby pracujących. Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (89,1% pracujących w tej grupie), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (84,7%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (53,9%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (52,3%) oraz wśród techników i innego średniego personelu (51,5%). Kobiety przeważały natomiast wśród: pracowników usług i sprzedawców (66,1%), specjalistów (65,8%), pracowników wykonujących prace proste (56,7%) oraz wśród pracowników biurowych (55,6%).

Bezrobotni

Według badania BAEL w III kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 70 tys. osób, czyli 5,7% ogólnej liczby bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy zmalała w skali roku o 20,5%, a w stosunku do ubiegłego kwartału wzrosła o 7,7%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy wsi, których udział wyniósł 51,4% (w kraju przeważali mieszkańcy miast – 59,6%). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 34 tys. osób, tj. o 24,4% mniej niż przed rokiem i tyle samo, co w II kwartale 2015 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (37 tys.) zmalała o 14,0% w odniesieniu do III kwartału 2014 r., a w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrosła o 19,4%.

TABL. 7. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	III kwartał
	w %			
OGÓŁEM	9,6	7,1	7,6	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	25,6	15,7	17,6	
25–34	10,6	6,9	6,8	
35–44	7,1	5,7	7,0	
45–54	6,6	7,0	6,0	
55 lat i więcej	6,4	4,8	6,8	
produkcyjnym	9,8	7,2	7,8	
15–64 lata	9,8	7,1	7,7	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	3,2	2,6	2,7	
Policealnym i średnim zawodowym	7,1	6,5	6,4	
Średnim ogólnokształcącym	14,7	6,8	8,5	
Zasadniczym zawodowym	11,5	9,6	10,4	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	25,4	13,6	16,7	

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku badanych (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 14,3% ogólnej liczby bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy 17,1% (osoby w wieku 45–54 lata), a 24,3% (wśród osób w wieku 35–44 lata).

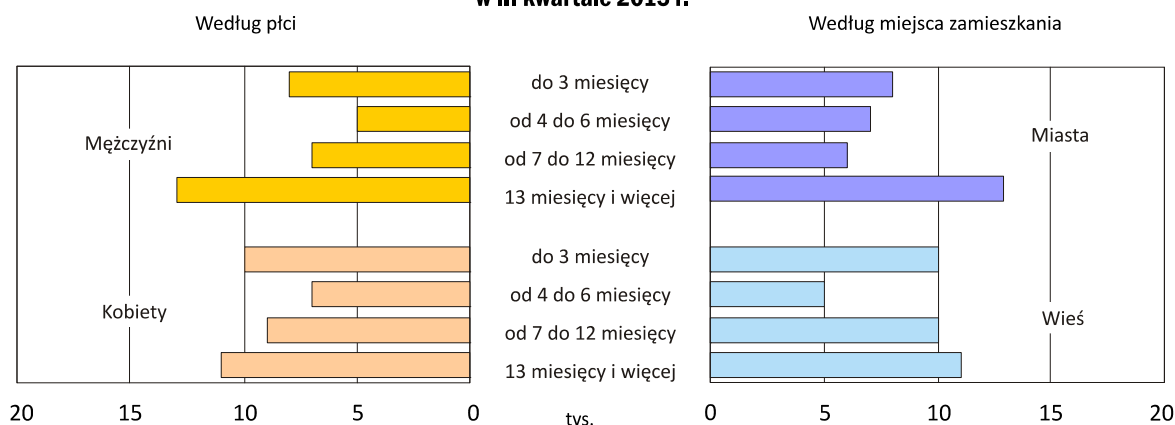
Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (41,4% udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 29 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2015 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 7,6%, co oznacza spadek w skali roku o 2,0 p. proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 7,1%, spadek w skali roku o 1,1 p. proc.). Pod względem stopy bezrobocia według badania BAEL, kujawsko-pomorskie uplasowało się na 12. miejscu wśród 16 województw, za zachodniopomorskim (7,5%), a przed warmińsko-mazurskim (8,3%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach opolskim i wielkopolskim (po 5,6%), a najwyższą w podkarpackim (11,2%). W porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. stopa bezrobocia wśród kobiet spadła o 1,8 p. proc. i wyniosła 9,1%, a wśród mężczyzn spadła o 2,0 p. proc., tj. do poziomu 6,7%. W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia wzrosła o 0,5 p. proc. (w kraju zmalała o 0,3 p. proc.). Wśród mężczyzn nie zmieniła się, a wśród kobiet wzrosła o 1,4 p. proc.

W III kwartale 2015 r. nadal na najwyższym poziomie (17,6%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15–24 lata; najniższy poziom odnotowano w grupie osób w wieku 45-54 lata (6,0%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w III kwartale 2015 r., stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (2,7%), zaś najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (16,7%).

Analizując **czas poszukiwania pracy** widać, iż najliczniejszą grupę (34,3%) stanowili poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej (zmniejszenie udziału w porównaniu z III kwartałem 2014 r. o 5,5 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – o 1,1 p. proc.). W tej kategorii osób było 11 tys. mieszkańców wsi i 13 tys. mieszkańców miast. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy (17,1% udziału), co oznacza zwiększenie udziału w porównaniu z III kwartałem 2014 r. o 2,3 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – zmniejszenie o 4,4 p. proc. W tej grupie bezrobotnych mieszkańców wsi było 5 tys., a miast – 7 tys.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w III kwartale 2015 r.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w III kwartale 2015 r. przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 12,4 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: pośrednictwo biur pracy (82,9%), zamieszczanie oferty, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (81,4%), pomoc krewnych i znajomych (71,4%); rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (62,9%).

TABL. 8. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
		w tysiącach			
III kwartał 2014 r.					
OGÓŁEM	88	74	65	66	61
Miasta	48	39	34	34	33
Wieś	40	36	31	32	28
II kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	65	49	52	49	43
Miasta	32	24	28	26	24
Wieś	33	25	25	23	19
III kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	70	58	57	50	44
Miasta	35	26	28	23	21
Wieś	36	32	29	27	23

Bierni zawodowo

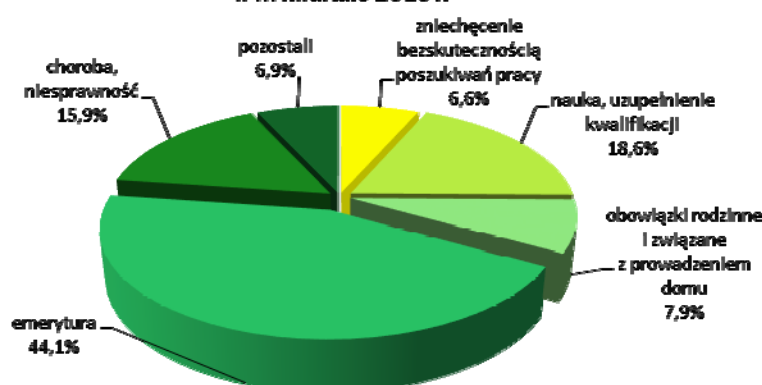
Według badania BAEL w III kwartale 2015 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano wzrost populacji **biernych zawodowo** w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. o 4,9%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem – spadek o 0,1%.

Większość z 746 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (57,2% udziału, w kraju – 60,4%) oraz kobiety (61,5% udziału; w kraju – 61,5%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (60,5% udziału; wobec 60,9% w analogicznym okresie 2014 r. i 62,2% w poprzednim kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15–24 lata – 21,6% ogólnej liczby biernych zawodowo (w analizowanych kwartałach odpowiednio 21,1% i 20,3%).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (273 tys. osób), a ich udział w ogólnej liczbie biernych zawodowo wyniósł 36,6% (w III kwartale 2014 r. – 38,3%, a w II kwartale 2015 r. – 38,0%).

W okresie lipiec-wrzesień 2015 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 328 tys. osób), wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (138 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (118 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 49 tys.

Bierni zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w III kwartale 2015 r.

Autor opracowania: Piotr Kacprowicz, tel. 52 3669367

– Wydział Badań Ankietowych – pod kierunkiem Łukasza Majchrzaka

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Karolina Hunker, Adam Mańkowski

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBGD@stat.gov.pl, tel. 52 3669400